

Stojan Stamenković: Dobro za investicije

Sporazum bi mogao da stvori uslove za veći priliv investicija iz inostranstva, od kojih mi u velikoj meri zavisimo. Recimo, ako ne bude dovoljno investicija možemo da dodemo u situaciju da 2015. veliki deo kapitala potrebnog za pokriće tekućeg deficita zahvatamo iz deviznih rezervi. Međutim, mnogo važnija stvar kad su investicije u pitanju jeste privredni rast. Ukoliko se sporazum sprovede mislim da će se ocena rizika investiranja u našu zemlju znatno poboljšati.

Zašto ja toliko insistiram baš na stranim investicijama? Zato što mi nemamo kapacitet niti mogućnosti da domaća ulaganja u većoj meri podržimo kreditima iz inostranstva. Dva su razloga za to. Prvo, same banke su uzdržane, naročito kad je reč o njihovim firmama ćerkama u Jugoistočnoj Evropi. Drugi razlog je što mi više ne smemo da povećavamo dug. Potpisivanje

sporazuma će sigurno smanjiti kreditni rizik Srbije, što znači niže kamate. To je tim važnije jer ćemo mi u ovoj i u naredne dve godine imati negativan saldo priliva i odliva sredstava za otplatu kredita, što znači da ta rupa mora da se popuni iz nekog alternativnog izvora. To su investicije. Da sporazum nije potpisan investitori bi ostali vrlo uzdržani.

Pri tome bih naveo još jedan podatak: 2011. neto priliv direktnih stranih investicija bio je 1,8 milijardi evra, a prošle godine oko 270 miliona evra. Minimum koji je nama potreban milijardu i 7-8 stotina miliona evra godišnje. Međutim, da bi devizne rezerve i likvidnost ostali na sadašnjem

nivou priliv bi trebalo da bude i veći, čak tri milijarde evra, ali nije realno.

Sa ovim je povezana i priča o MMF-u. Ja se bojim da ono što ćemo mi njima, pre svega u fiskal-

Ukoliko se sporazum sprovede mislim da će se ocena rizika investiranja u našu zemlju znatno poboljšati

nom sektoru, moći da prikažemo nije dobro. Fiskalni savet je tu u pravu. I drugo, reforme na kojima oni insistiraju nisu ni započele. Pre svega u javnom sektoru. Ja se bojim da će Fond biti veoma zahtevan, a nama je taj aranžman potreban. Ne zbog kredita, već kao psihološki signal stranim investitorima i kreditorima.

Kad je reč o političkom aspektu Sporazuma ja bih tu rekao samo jednu stvar: Patriotizam je izgle-

da kategorija koja može na različite načine da se tumači. Jedan ekstrem je patriotizam vezan za mitologiju, na čemu jaše naročito DSS. Druga vrsta patriotizma je usmerena na budućnost, na to kako će živeti naši unuci, gde će živeti, šta će raditi. To je sada suštinsko pitanje. Evo, recimo, Crkva, ako su toliki patrioti neka presele Patrijaršiju u Peč. Možda će deo naroda poći za njima. Naravno da oni to neće uraditi.